СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го ЧЕРВНЯ 1950

No 129. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 6, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПЛЯНИ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ БУДУТЬ ГОТОВІ 1 ВЕРЕСНЯ

Вашингтон, 4. червня. — Директор Цивільної Мобілізації, Пол Ларсен, виявив, що він буде готовий з повним начерком „формального пляну цивільної оборони" проти атомової війни біля 1. вересня 1950 р. Одначе він подав, що не передбачує негайної небезпеки нападу. Цю справу обговорив Ларсен на передачі по телевізії після того, як конгресмен Джан Ф. Кеннеді з Массачусетс візвав уряд дати містам спеціяльні інструкції, як радити собі на випадок нападу атомовими бомбами з повітря. Ларсен від себе сказав, що його плян опертий на вістях призбираних розвідкою. Він теж виявив, що Вашингтон і Дітройт належать до групи 60 міст, які вже мають видатну цивільну оборону. Якщо б бомба впала на столицю, сказав Ларсен, то місцева поліція й огнева сторожа кинулись би до діяння якстій. „Правда, було б багато нещастя, багато шкоди в будівлях, одначе Вашингтон залишився б діяльним" — ствердив Ларсен. Кеннеді взивав президента, щоб він негайно передав Конгресові до ухвали законопроєкти для оборони країни. Ці проєкти були б ухвалені ще в теперішній сесії Конгресу і вони дали б місцевим властям вказівки, як підготовити місцеву оборону.

КОМІСІЯ ДЛЯ ПЕРЕХОДОВИХ РОБІТНИКІВ

През. Труман покликав до життя комісію для студій над мандруючими робітниками і загалом над суспільними й економічними проблемами, зв'язаними з таким рухом. Ідеться про наладнання відносин між робітниками, які вже находяться в Америці на мандрівній роботі, або які ще тільки прийдуть. Комісія має скласти звіт з підготовчої праці до 15 грудня б. р. На чолі комісії стоїть Моріс Т. Ван Гекі, професор права в університеті Норт Каролайна.

ПОБУДОВАНО НАЙШВИДШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ

Квінсі, Масс. — В суботу спущено на воду найшвидший американської пасажирський корабель, Індепенденс. Його власником є Америкен Експорт Лайнс. Він має місткости 26.000 тон. Це перший корабель, який збудовано в Америці впродовж останнього десятиріччя. Його збудувало підприємство Бетлегем Стіл Компані, яке має тут свої варстати. Індепенденс іздитиме з Америки до пристаней Середземного моря. Він може помістити 5,000 вояків, коли б прийшло до перевозу війська, а крім того для обслуги затрудню залогу з 578 осіб. Початкові кошти корабля виносять $25,000,000. Він є першим кораблем, побудованим з усякими винаходами для оборони.

ТИЖДЕНЬ ГРАДУАНТІВ

Каледжі й університети всієї країни заповіли закінчення шкільного року для студентів, які цього року кінчать науку. Найбільші нюйорські університети, а це Колумбія й Ню Йорк, почнуть роздачу дипломів для „градуантів" кожного дня. Спільне свято для всіх 8,000 випускників відбудеться в четвер біжучого тижня в Колумбії, а в Ню Йорк Юніверсіті в четвер наступного тижня для 9,000 випускників.

МЕРІ БЕК КАНДИДУЄ НА МІСЦЕ ЛЕСІНСКОГО

Дітройт. — Перша жінка-радна міста Дітройту, Мері Бек, зголосила свою кандидатуру на конгресмена на місце недавно померлого конгресмена з Демократичної партії, Джана А. Лесінского в 16 конґресовій окрузі. Її конкурентом є інший радний, Джан А. Кронк. Мері Бек, походить з українського роду. Її заприсяження на радну 29 грудня 1949 р. відбулося серед величавої паради. Зголошення її кандидатури на члена палати репрезентантів викликало здивування в місцевім ратуші тому, бо її реченець як радної вигасає з кінцем 1951 р. Перед кількома тижнями її імя появилося серед кандидатів на суддю молодечого суду.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЄПИСКОП НА СВЯТІ ПРОТЕСТАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Ню Йорк. — Окреме свято для вшанування сторіччя протестанської єпископальної парафії св. Павла для Вашингтон евеню на передмісті Бронкс відбудеться найближчого четверга. Крім нюйорського єпископального єпископа Чарлса К. Гілберта візьмуть участь теж і інші церковні достойники, а між ними, як сказано в оповістці, Преосв. архімандрит Богдан, архієпископ Української Православної Церкви в Америці.

УРЯД ХОЧЕ ПРОЦЕСУВАТИ СТАЛЕВЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗА МОНОПОЛІЮ

Вашингтон. — У змаганні до недопущення творення монополій великими підприємствами, департамент справедливости поробив підготову до судової розправи проти підприємства Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен, як це передбачує закон Шермана. Ведуться теж допити над діяльністю інших великих сталевих підприємств.

ДОМАГАЄТЬСЯ НАСВІТЛЕННЯ СПРАВИ „АМЕРАЗІЇ" В КОНҐРЕСІ

Сен. Вилем Новленд вийшов з домаганням, щоб покликати директора Федерального Бюра Інвестиґацій, Едгара Гувера, на наради обох конгресових палат, щоб йому поставити питання в справі слідства над місячником „Амерейжія", який використував тайні документи для вчитку комуністичного режиму в Китаю в 1945 р.

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАШТОВУЮТЬ ОБІД ПО $25

Ньюарк, у стейті Ню Джерзі. — На День Праці, 4 вересня, стейтовий відділ Комітету Політичної Акції, який є під контролею Конгресу Індустріяльних Організацій, влаштовує обід для призбирання фондів для поборювання кандидатів які підтримують закон Тефта-Гартлі. Ціна накриття виносить $25, Організація не вірить, що в обіді могли взяти участь поодинокі члени юнії, за те надіється, що самі юнії вишлють своїх делегатів з відповідною заплатою за обід.

ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ ПЕРЕХОДЯТЬ ПІД АДМІНІСТРАЦІЮ НІМЕЦЬКИХ ДЕРЖАВ

Ню Йорк, 4 червня. — Втікачі майже пів тузина різних національностей, які тепер перебувають на території Німеччини і остаються на утриманні ІРО (Міжнародної Організації для Втікачів), перебудуть під адміністрацію Німеччини й Австрії, як це було вже давніше вирішено. Про це пригадує генеральний директор ІРО, Дж. Доналд Кінгслі, який приїхав до Злучених Держав, щоб обговорити новий імігийний законопроєкт з президентом і урядом, заки він буде підданий під остаточну ухвалу обох палат Конгресу. Кінгслі каже, що на території Західної Німеччини залишилося ще 143,000 втікачів українців, поляків, „балтійців", чехів та угорців і одна їх частина перейде під опіку Австрії й Німеччини вже з днем 1. липня 1950 р., хоч як вони проти цього протестують. Жидів не будуть передавати Німеччині, бо це „надто вибухова справа", сказав Кінгслі, який після розмов у Вашингтоні поїде ще до Оттави на розмову в справі діпістів з канадійським урядом.

СТВОРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НАУКОВОЇ УСТАНОВИ ДЛЯ ЦІЛОГО СВІТУ

Вашингтон. — Департамент стейту вийшов з думкою покликати до життя Бюро, яке було б осередком науковців в Америці і закордоном для заохоти вільних міжнародних наукових дослідів в справі миру й добробуту по цілому світі.

Створення такого бюра має бути відповіддю на домагання з різнородних сторін, щоб американський уряд почав ширшу діяльність на полі чистої і практичної науки. Бюро мало б займатися тільки невоєнними науковими винаходами й інформаціями. Хоч воно має на увазі наукові цілі по цілому світі, то в першу черґу ідеться про покладення підстав для добробуту Америки. Проєкт опрацьований спеціяльним дорадником департаменту стейту, д-ром Лойдом В. Беркнером, обіймає 170 сторінок письма. Він працював над проєктом від жовтня м. р.

ОКЕАН КИПИТЬ ВНАСЛІДОК ВИБУХУ ВУЛЬКАНУ

Гонолулу, на островах Гаваї. — Від четверга минулого тижня вибухає вулькан Мавна Лоа на острові такогож імені. Два села, положені в околиці кратеру, знищені, а лява, яка пливе обильно до моря, переміняє воду в пару. Очевидці твердять, що море справді кипить. Далися теж чути потрясення землі. Передбачують, що лява буде плисти цілий тиждень.

НОВИЙ УРЯД В СИРІЇ

Дамаск, Сирія, 5. червня. — Після одно-місячної кризи, Сирія має вже новий уряд, на чолі якого стоїть премієр Назем ель-Кодсі, заступник керівника Народної партії. В своїй першій декларації він заявив, що його уряд має переходовий характер та не робитиме жадних важливіших політичних потягнень, намагаючись тільки вдержати адміністрацію країни до часу підготовки та укладення нової конституції. Премієр ель-Кодсі є рівночасно міністром закордонних справ.

У. Н. СОЮЗ ГРАТУЛЮЄ СПОРТОВЦЯМ

Ньюарк, 5. червня. — Минулої суботи тут відбулося в Січовій Галі прийняття Союзової Ліги гри в кулі, під час якого роздано нагороди переможцям в змаганнях. — Від Екзекутиви УНСоюзу промовляв головний касієр, Роман Слободян, гратулюючи не тільки переможцям, але й тим, що „вміли програти". Товстмастром прийняття був головний радний, адв. Іван Романишин. Крім артистичних трофеїв для головних трьох переможців, роздано теж грошеві нагороди на загальну суму — 425 долярів.

ВИСОКЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЕП. БОГАЧЕВСЬКОГО

Филаделфія. — Підчас торжественних Богослужб при благословленні площі під будову духовної семинарії у Вашингтоні дня 28 травня 1950 р. — як звідомляє дієцезальний тижневик „Шлях" — „апостольський делегат, архієпископ Амлето Чіконяні, у вступі до свого слова на Архієрейській Службі Божій подав до відома зібраним, у храмі „Нешенел Шрайн" тисячним масам української громади, що Його Святість Папа Пій XII заіменував Ексцеленцію Високопреосвященного Кир Константина Богачевського асистентом папського престолу і римським графом". Це відзначення мав колись Київський митрополит Веліямин Рутський, а останнім, що носив таке відзначення, був митрополит Андрій Цептицький.

ПРОТИ-КОМУНІСТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ В ЯПОНСЬКИХ ВИБОРАХ

ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ, ЩО ДОМАГАЄТЬСЯ СЕПАРАТНОГО МИРУ ЗІ ЗАХОДОМ, ЗДОБУВАЄ НАЙБІЛЬШЕ ГОЛОСІВ

Токіо, 5. червня. — Ліберальна партія теперішнього премієра Шіґеру Йошіди, що домагається мирового договору зі західними аліянтами без Совєтського Союзу, веде перед в підрахунках вчорашніх загальних виборів до парляменту. Згідно з тимчасовим підрахунком голосів, поодинокі партії здобули таку кількість мусць в парляменті: ліберали — 37, соціялісти — 18, демократи — 7, консерватисти — 4, селянсько-робітнича партія — 1, незалежні — 12, інші партії — 1. Комуністи не здобули ані одного мандату. Тому що консерватисти виразно підтримують урядову ліберальну партію, вона готова здобути повну контролю нового парляменту. — Стверджується, що до повної поразки комуністів причинився у великій мірі випадок з Меморіяльного Дня, коли то комуністи обкидали камінням п'ятьох американських вояків. Премієр Йошіда, підкреслюючи це в своїй по-виборчій заяві, заповів, що коли б такий або подібний випадок трапився щераз, тоді комуністична партія в Японії буде негайно поставлена поза законом.

380 МОЛОДИХ НІМЦІВ ВТІКЛИ НА ЗАХІД ПІД ЧАС МАНІФЕСТАЦІЇ В БЕРЛІНІ

Берлін, 5. червня. — До цього часу вже 380 німецьких хлопців і дівчат, які брали участь в недавній комуністичній маніфестації в Берліні, — зголосилися до німецьких або західних окупаційних властей в західних секторах Берліна, прохаючи азилю. Вони готові поїхати будь-куди і прийняти будь-яку роботу, тільки щоб не завертали їх назад за залізну заслону. Місцеві власті рішили розглянути їх прохання про азиль на індивідуальній базі.

ТУРИСТИЧНИЙ РЕКОРД У ФРАНЦІЇ

Париж, 5. червня. — Президент Оріол вчора ствердив, що в минулому році Франція записала свій рекорд в кількості закордонних відвідувачів. В тому році Францію відвідало 2,800.000 туристів, в порівнянні з 1,900.000 туристів в найкращому році під цим оглядом 1929 році.

НОВИЙ ДУНАЙСЬКО-ЧОРНОМОРСЬКИЙ КАНАЛ

Відень, 5. червня. — В Румунії недавно повідомлено про будову каналу, що має получити Дунай з Чорним морем в найвужчому місці, біля Чорноводи. Тепер знову повідомляється про заходи для будови каналу, що лучив би Одру і Дунай на території Чехословаччини і тим самим був би прямим полученням між Балтійським і Чорним морями. В коментарях фахівців стверджується, що всі ці будови мають за головну мету дозволити Совєтам на максимальну експлуатацію поневолених ними країн центральної і південно-східної Европи.

БІЛЬШІСТЬ В О. Н. ПІДДЕРЖУЄ ІНІЦІЯТИВУ ТРИҐВЕ ЛІ

Лей Соксес, 5. червня. — Якщо постійні представники поодиноких країн в Об'єднаних Націях були виразниками становищ їх урядів, то генеральний секретар Триґве Лі мав би піддержку більшости в його ініціятиві довести до порозуміння між західними потугами і Совєтами в Об'єднаних Націях, коштом націоналістичного Китаю. Інтересно, що ініціятиву Лі піддержують теж представники деяких країн, що недвозначно піддержують уряд Чіянґ-Кай-Ші. Але вже найбільше признань здобув собі Лі в комуністичній та п'ятиколонній пресі.

ВЕЛИЧАВЕ ПРИЙНЯТТЯ ПАНІ РУЗВЕЛТ В НОРВЕГІЇ

Ослько, 5. червня. — Населення столиці Норвеґії влаштувало вчора справжнє королівське привітання п-ні Елінор Рузвелт, що приїхала тут на відкриття пам'ятника її чоловікові, покійному президентові Рузвелтові.

ПРИХИЛЬНИКИ ЛЕОПОЛЬДА ПЕРЕМАГАЮТЬ У ВИБОРАХ В БЕЛЬГІЇ

Брюсель, 5. червня. — Перші підрахунки голосів у вчорашніх загальних виборах до парляменту в Бельгії віддигнули на перше місце католицьку соціяльно-християнську партію, яка пішла до виборів з програмою, що передбачує безумовний поворот короля Леопольда з „добровільного вигнання" та привернення йому всіх прав володаря країни. — Згідно з тимчасовим неповним вислідом, соціял - християни здобули 1,114,000 голосів, соціялісти 841,000, ліберали — 258, а комуністи 119.000. Якщо дотеперішня пропорція буде задержана, то в нижчій палаті соціял-християни здобули б 107 місць (два більше в порівнянні з попереднім станом), соціялісти 77 (11 більше), ліберали 22 (7 менше) і комуністи 6, або наполовину менше, ніж мали в дотеперішньому парляменті. Соціялісти, що рішучо виступають проти повороту короля, мають сильне попертя головно у Вальонії. Соціял-християни заповідають, що на випадок абсолютної перемоги, отже, коли б вони одержали абсолютну більшість в парляменті, тоді вони дозволять на поворот Леопольда без будь-яких обмежень чи застережень, що їх ставлено досі. — Вважається, що у виборах взяло участь около 5 мільйонів управнених.

ШІСТЬ КРАЇН ЗАПОВІЛИ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ПЛАНУ ШУМАНА

Париж, 5. червня. — Уряди шістьох континентально-европейських країн заповіли вчора формально свою участь в переговорах „з безпосередньою метою" злучити їхні вугільні і стальні промисловості та створити для них „одну вищу координуючу владу", рішення якої зобов'язувало б усіх шістьох партнерів. Переговори, в яких візьмуть участь представники Франції, Німеччини, Бельгії, Голландії, Люксембургу і Італії, мали б початися „в половині червня" та „на базі французької пропозиції з 9-го травня", відомої під назвою Пляну Шумана. Французькі власті заповіли, що вони держатимуть Британію в курсі усіх зв'язаних з цим пляном справ. Проте, в коментарах на тему становища Британії до цеї справи підкреслюється, що Британія має свої основні застереження що до европейської єдности, хоча формально видвигає їх тільки відносно процедури.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА ЗАПОВІДАЄ НОВУ АКЦІЮ

Франкфурт, 5. червня. — Яків Кайзер, міністер все-німецьких справ в уряді в Бони, заповів, що західно-німецький уряд в короткому часі знову звернеться до всіх окупаційних потуг в справі спільних виборів для цілої країни, з яких вийшла б одна німецька влада для західних і східної зон. Він ствердив, що його уряд не має ілюзій щодо негативного становища в цій справі Совєтів, проте заклик буде повторений з виразною метою переконати ввесь німецький нарід, головно населення східної зони, що єдиною перешкодою для об'єднання є виключно Совєти, хоча власне приблему об'єднання Німеччини вони намагаються зробити головним аргументом своєї облудної пропаганди.

НОВІ НАДІЇ ЕСПАНІЇ НА АМЕРИКАНСЬКУ ПОЗИЧКУ

Мадрид, 5. червня. — Приявність в столиці Еспанії високих представників американського фінансового світу тут викликала нові спекуляції і нові надії на можливість більшої американської позички для цеї країни. До Мадриду приїхав вчора на три-денні відвідини Вінтроп В. Одрік, предсідник Чейс Нейшенел Банк, та Чарлз Кейн, заступник предсідника того ж банку. Вилієм Вотлер Шервел, президент Банкерс Трост Компані, виїхав вчора з Мадриду до Парижа. В офіціяльному комунікаті сказано, що Шервел, „як предсідник призначеного президентом Труманом американського комітету для фінансування закордонної торгівлі та бувший предсідник Міжнародної Торговельної Палати, має за завдання простудіювати теперішні торговельні тенденції і розвиток". Приявність в Мадриді таких важливих осіб американського фінансового світу вказувала б щонайменше на безпосереднє заінтересування можливістю торговельних стасунків з Еспанією, передумовою яких в американських коментарах видвигається необхідність „лібералізації" режиму генерала Франка.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ОБОРОНИ СУЕЗУ

Каїро, Єгипет, 5. червня. — Сьогодні тут почалися британсько-єгипетські наради в справі оборони вітального для британської імперії Суезького каналу. З поінформованих джерел заявляють, що Єгипет обстоюватиме передачу сухопутньої оборони каналу єгипетським збройним силам та відкликання британських військ. Суезу охороняє тепер около 25 тисяч британських вояків.

МОСКВА НА СУДІ В ЮГОСЛАВІЇ

Београд, 5. червня. — Познайомлений безпосередньо з большевицькими методами маршал Тіто та його збунтований проти Москви комуністичний уряд, використовують тепер московську науку проти самої Москви. Подібно, як Москва влаштовує показові процеси для пропаганди проти своїх ворогів, Югославія влаштувала такий сам процес проти Москви. На розправі проти двох комуно-партизанських генералів, які після бунту Тіта намагалися втекти до Москви і там організувати рух проти Тіта, приходить до великих маніфестацій проти Кремля, які мають тим більшу вартість, що їх влаштовують самі комуністи.

РАДА ЕВРОПИ ВІДЛОЖИЛА НАРАДИ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Париж, 5. червня. — Міністри закордонних справ Европейської Ради рішили вчора відложити наради в справі ролі Німеччини в Раді аж до часу, як німецький парлямент осуде, хто повинно затвердить участь Німеччини в цій Раді.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ДЕКЛЯРАЦІЯ СУМЛІННЯ"

Ми республіканці, але в першу чергу ми — американці", заявила у своїх перших словах Марґарет Чейз Смит з Мейн (одинока жінка, що засідає в Сенаті Злучених Держав), складаючи у сенаті від імені 7 ліберальних республіканських сенаторів „Деклярацію сумління". Ця „Деклярація" є відповіддю на ,бру́дну тактику", якої вживає республіканський сенатор Джозеф Р. МекКарті для боротьби з демократичною адміністрацією. Як сенатор МекКарті, так і сенаторка Смит критикує демократичну адміністрацію, а зокрема президента та департамент стейту за промахи у закордонній політиці й поблажливість у відношенні до большевицько-московської агресії. Теж і вона, як і сенатор МекКарті, хоче, щоб Республіканська партія прийшла до керми. Одначе не годиться з ним щодо тактики, як цю керму захопити і то не годиться так далеко, що зважилась разом з кількома іншими сенаторами-республіканцями на небувалий крок і зложила в сенаті публичну деклярацію, якою осудила тактику свого однопартійця. Вправді, сенаторка Смит не назвала сенатора МекКарті по імені, але в нікого не було найменшого сумніву, що все це відносилось до нього.

Сенаторка заявила, що дехто з республіканців виступає проти невмілого державного проводу, який є в демократичних руках, в дуже поганий і себелюбний спосіб. Обороняючи конструктивну критику, сенаторка Смит сказала таке:

„Найвища пора, щоб ми перестали, як приходиться думати політично, бути — як це буває при виборах — республіканцями і демократами, а почали думати патріотично, як американці, коли йдеться про забезпеку країни, основою якої є індивідуальна свобода. Вже найвищий час, щоб ми усі перестали бути знаряддям і жертвами тоталітарної техніки, техніки, яка, коли її завчасу не припинемо, цілком певно знівечить це, чим ми звикли радіти як американським способом життя".

Сенаторка Смит заповіла, що говоритиме коротко й обережно, бо надто багато шкоди нанесено народові „невідповідальними словами люті й егоїстичного політичного опортунізму", чи тим плюгавством, яке зроджує ненависть і руйнує життя порядних людей. Вона підкреслила, що якраз ті, що найбільше кричать про американський патріотизм, звичайно забувають за те, що є в основі справжнього американізму. Якраз ці люди вживають не-американських метод і обкидують гряззю кожного, з ким вони політично не погоджуються, з ким їм не по дорозі.

При кінці своєї „Деклярації Сумління" сенаторка Смит щераз закинула теперішній демократичній адміністрації, що вона без проводу та заявила, що нарід жде на республіканську перемогу. До цього вона ще додала таке:

„Нація дуже потрібує республіканської перемоги. Але я не хотіла б, щоб Республіканська партія доходила до цеї цілі при допомозі Чотирьох Вершників Наклепу: Залякуваня,, Невігластва, Фанатизму і Знеславлювання". Коли б Республіканська партія вживала таких засобів і перемогла, то це — казала сенаторка — була б хвилева перемога для партії, але зате „тривала поразка для американського народу".

Хто має уха, хай слухає!

Трудолюбиві жінки проблемою

На переломі сторіччя в 1900 році, була в Америці популярною сентиментальна пісенька: „Бог матиме в опіці працюючу дівчину". Приглядаючися сучасним робітничим відносинам, треба б тепер — пише С. К. Ґалпин — змінити слова пісні в такий спосіб: „Боже заопікуйся працюючим чоловіком". Таке заключення можна винести з найновіших статистичних дат про працю жінок і мужчин в різнородних підприємствах. Отже статистика стверджує, що жінки відбирають, а може тільки перебирають від мужчин станки праці в фабриках і бюрах зі швидкістю тричі більшою, ніж дістають працю мужчини. Таке виявляє останнє десятиріччя. І то відбирають працю головно замужні жінки, не дівчата. Кількість жінок, які покинули домашню працю і присілися до писальної машинки, зросла в теперішньому десятилітті на 90 відсотків. Це вже не дрібна справа теж і в економічнім житті країни. Департамент торгівлі звідомляє, що в кожній пятій американській родині працюють чоловік і жінка, або шукають праці.

Тепер у родині часто приносять платню дві особи, на місце однієї, як бувало давними часами. Заробітки ці йдуть звичайно на поправу життєвих відносин та вигоди. Самі бачимо, як щезають дотеперішні радієві апарати, щоб зробити місце телевізії; майже перед кожним домом на передмісті стоїть авто, бо в гаражах нема місця.

У минулому найбільше жінок працювало підчас війни. У липні 1944 р. працювало коло 20,000,000 жінок, а це давало 36 відсотків усієї робучої сили Злучених Держав. У квітні теперішнього року працювало коло 18,000,000 жінок, а це становить 29 відсотків робучої сили. Загалом стверджують, що жінки тепер перемагають як робітниці в різнородних підприємствах. Що більше: У фабриках іде більший попит за жінками ніж за мужчинами.

Коли йдеться про замужних жінок, то статистичні дані, призбирані знавцями робітничих відносин, виказують таке: Замужних жінок в 1940 році було 4.2 мільйони, а тепер їх є 8 мільйонів, отже 90 відсотків приросту. Незамужних було 6.7 мільйонів, а тепер є 5.7, отже кількість їх змаліла на 15 відсотків, а кількість працюючих вдів зросла на 20 відсотків, бо загальне їх число досягає 3.5 мільйона.

Директори персоналу у підприємствах д о п и т у ю т ь за причинами, чому жінки йдуть щораз більше до праці. На це дістають різні відповіди, а вони з о с е р е д ж у ю т ь с я до трьох головних точок: 1. Є більше місць для бюрових робітниць, і то добре платних, ніж для мужчин; 2. Жінки є більше принадні в роботі, як мужчини; 3. Люди живуть тепер довше, отже жінки мусять працювати, щоб у т р и м а т и своїх стареньких б а т ь к і в. Працюють жінки теж і на те, щоб заробити на втримання дітей в школах.

Ще додамо, щоб Джан Д. Дюранд, спостерігач і аналіст світового руху населення при Обєднаних Державах, завважує, що кількість народин в Злучених Державах маліє й тому американські жінки мають більше вільного часу на заробітки для вигіднішого життя.

Віктор Приходько.

До питання „Шостої Колони"

У „Свободі" (з 24 і 25 травня) я. Б. Козловський підніс цікаве й важливе питання про так звану „Шосту Колону". Так називає він велику й численну категорію американських громадян, що є непартійними й позапартійними звичайними собі обивателями, які політично не цікавляться, на політиці не розуміються, але які, одначе, мають неясні симпатії до комунізму і в критичний момент можуть його підтримати. У звязку з тим, п. Б. Козловський вказує, що уряд Америки мусить взяти під увагу існування такого спільника комунізму і виробити способи боротьби з ним.

Треба признати, що ця справа є актуальна нині не тільки для Америки, але в першу чергу, і для вільних поки-що держав Европи, і питанню „Шостої Колони", справді, мусить бути присвячена увага цілого а н т и к о мувістичного світу.

Але в цім питанню найважливіше конкретно з'ясувати, з кого ж власне, взагалі ота „Шоста Колона" складається, — тоді краще виявляться й можливі способи боротьби з нею.

Не беремо на себе завдання цілковито розвязати цю проблему, бо вона не така проста, але хочемо, на підставі досвіду і власних спостережень, виявити деякі категорії, з яких та „Шоста Колона" складається взагалі.

В цьому нам дуже допоможе доба з часів перед революцією і в час самої революції в бувшій Росії і на Україні. Отже було так: не беремо селянства й робітництва в бувшій Росії і на Україні, яке на 70% було неграмотне і в громадсько-політичному життю не брало жадної участи, а візьмемо інтелігентну загально-російську молодь — студентство та старших середнешкільників. — Як відомо, всі вони були „революціонери". Чому? Що їм властиво, бракувало? З погляду „матеріялістичного розуміння історії" — абсолютно нічого. Вони їли, пили, гуляли, батьки ними опікувались, а царський режим, як ми тепер бачимо, був навіть досить ліберальний: люди могли собі вчитись, цікавитись літературою, їздити куди завгодно, виявляти ініціятиву в будь-якому напрямку. Проте всі ми були революціонерами і бажали знесення „ненависного" царського режиму. (Тут я говорю про молодь загально російську і виключно невеликі горстки свідомої української, жидівської чи грузинської молоді, які справді бачили й відчували великі дефекти царського режиму у відношенню до національностей, але які, треба сказати, були елементом більш серіозним, а не голосними гура-революціонерами). Отже звідки ця загальна гура-революційність „кращої частини молоді"? Це безперечно туга за „ідеалом". Людині мало, коли вона має що їсти, пити, в що одягнутись, мало навіть, коли може читати прекрасну літературу, бувати на чудових театральних виставах, а навіть брати участь у громадському життю, домагаючись розв'язання з е м е л ь н ого питання, розросту кооперації, піднесення освіти широких мас і т. д. „Мало", бо це діється в рямках і при обережній і навіть дуже делікатній, а все ж участи й регуляції „правительства". Все це — дозволене, а тому — нецікаве, а ось подай „недозволеного", „революції", — ось тоді цікаво подивитись, що з того вийде. Якось довелось мені читати спогади - каяття одної з російських поетес про те, як жили і проводили час в Петербурзі, в роках перед революцією, члени російського Парнасу — молоді письменники, поети, малярі, артисти. Ми „з жиру казились" — пише поетеса, — ми не знали, що з собою робити, як маємо поводитись і чого нам бракує. Для „оригінальности" ми все перевертали „до гори ногами": наші вечірні сходини ми починали в 1 годину ночі, кінчали досвіта; коли люди працювали, — ми спали і т. д. Відома російська письменниця Теффі в недавніх своїх спогадах про поетесу Зіноїду Гіппіус, дружину письменника Мережковського, оповідає: Гіппіус для оригінальности носила якусь чудернацьку зачіску з блискучою кокардою на голові. Але тут-же „кається" і виправдує товаришку: та що казати, я сама в ті роки носила годинник на нозі!...

Отже все це елементи „шостиколомности" — біснування з жиру. Люди хотять чогось нового, невідомого, бо усього мають аж занадто багато. Подивитись хоча би на молодь американську — здорова, квітуча, забезпечена батьками, прекрасні школи, вільний режим, всякі можливости для науки і розваги, а от підіть же: як свідчить Б. Козловський у своїй статті, „учні каледжів ганять свій уряд, президента, політичний і соціяльний лад ЗДА, сліпо вірять в загальний добробут і волю в СССР". Точнісінько, як було в Росії 50 років тому: вдома усе зле, а от єдиний ідеал на Заході — Франція, Англія, Німеччина, Італія — там конституція, парлямент, воля слова, друку, взагалі все прекрасне, а тут все препаскудне і тому — хай живе революція! Не еволюція, не поступ, не послідовні реформи, а, власне, бунт. Р-р-раз — і кінець! Аж згодом, коли вся ця революційна Росія, утікши від занадто радикальної революції большевиків, побувала на Заході, очумалась, порозумнішала та почала „порівнювати", то показалось, що й на батьківщині не все було таке погане, а може й краще, як у „Европі" — і адміністрація, і суд і поліція, а старі революціонери, яких російські жандарми возили на Сибір, у своїх спогадах надзвичайно тепло згадують навіть тих жандармів: як вони поводились людяно, делікатно, навіть по джентелменськи...

Отже, що це все означає? Це характерні риси певної категорії „ш о с т и колонників": молодість, н е д о свідченість, легковажність, несеріозність, брак освіти, реального знання і лише чуттєвість та молодечий запал. „Там добре, де нас нема". І катастрофа прийшла лише тому, що в російській верхівці не було на той час справжніх державних мужів, що уміли б усі ці настрої схопити, зрозуміти, протиставити їм розумну пропаганду і сміливі політично - суспільні реформи, які абсорбували б енергію і запал молодих поколінь. Отже, здається нам, що і перед американськими провідними мужами стоять сьогодні подібні завдання, звичайно, у пристосуванню їх до американської дійсности. Зрештою, існує прекрасний спосіб вилікувати цю молоду американську „шосту колону": це — організувати масові студентські і шкільні екскурсії в СССР. Але ж всі ми знаємо, що Совети цього ніколи не дозволять...

Правда, нехай не дозволять... Але нехай американські університети та каледжі публично виступлять з пропозиціями перед СССР — допустити літні екскурсії молоді, з правом вільного роз'їзду по всій країні. І нехай американська молодь довідається, що на це відповість СССР...

Друга категорія.

Коли ми далі підемо за російсько-українськими аналогіями щодо складу „шостої колони" у Европі і Америці, то мусимо тут дуже великий відсоток віднести на людей, **поперше, темних, а, по друге, безвідповідальних.** Хтось добре сказав, що головна сила большевиків у тому, що на світі все ще є дуже багато. висловлюючись точно, — **дураків.** Ці „дураки" одночасно і переважно належать до нижчої соціяльної верстви. Ця верства є такої думки, що жадна революція їм не страшна. Навпаки. Поперше. дуже цікаво подивитись „що то воно буде", а, подруге, може буде й краще. У нас, на Україні, наші дядьки в подібній ситуації говорили: „з мужика мене не скинуть", себ. то нижче вже нема куди падати. І коли в перші часи загрози російського большевизму, ще на початку революції 17. року, ми їх перестерігали перед большевицькою пропагандою, то вони, флегматично покурюючи люльки і не довіряючи своїй інтелігенції („паничі"), відповідали: нічого, подивимось, яка у них програма. Правда, треба із задоволенням констатувати, що уже перших три місяці большевицької „програми" рішуче і остаточно відкинули їх в різно - антикомуністичний табор, і з тої пори народ український не ущухає в боротьбі з большевиками, але треба дивом дивуватись, що у відношенню европейсько - американської маси навіть тридцятилітня ж а х л и в а советська дійсність дала дуже слабенький результат. І Европа, а особливо Америка, уявляють собою надзвичайно багате жниво для „шостої колони".

Поруч з темнотою тут йде також **б е з в і д повідальність.** Кожний пригадає собі, як, бувало, в дитячих роках, поспішаєш до гімназії, а не вивчив латини й математики. Біжиш і думаєш: от було би добре, як би в гімназії трапився пожар або латиніст зламав ногу! А подібні настрої, навіть

(Докінчення на стор. 3-тій)

Ольга Мак. Авторські права застережені!

„ЄЖОВЩИНА"

(Уривок з автобіографічних матеріялів).

12)

Сотні тисяч скарг, якими почали засипувати всі судові інстанції та відділи НКВД, залишалися без відповіди. В найкращому випадкові обіцяли справу „розшукати і переглянути". Але розшукати і переглянути всю масу присудів „трійок" при найкращому бажанню, з огляду на їхню заплутаність і скількість — було неможливо. А тим більше було безвиглядно, оскільки ніхто навіть не збирався робити якісь енерґійні кроки в напрямі встановлення справедливости. Отже, тільки незначні одиниці з тисяч засуджених при дуже впливових зв'язках їх родичів могли числити на поворот.

Знову ж слідчі, котрі і надалі лишилися на своїх місцях, для власної регабілітації почали вживати всіх заходів, щоб ті в'язні, котрих вони по рокові і більше тримали в безпідставному арешті, були також засуджені і позбавлені можливости, опинившись на волі, писати різні протести і виволікати на світло денне різні, дуже немилі для НКВД, таємниці.

„Трійки", хоч і були замінені формальними судами, куди допускалися навіть свідки і адвокати, і на вироки можна було апелювати до вищих інстанцій, але і далі всі „політичні" розправи відбувалися при закритих дверях, а адвокати і свідки було зобов'язані тримати всі справи в таємниці під загрозою о с т р о ї кари.

Коротше кажучи, нічого не змінилось.

Це було найкращим підтвердженням того, що „єжовщина" не була справою групки окремих політиків, лиш заздалегідь обдуманим і схваленим міроприємством комуністичного уряду Москви. Коли ж ціль була осягнена і дальша нагінка на нещасне населення ставала непотрібною, то Єжова з міркувань відомої засади: „Мурин своє зробив. Мурин може відійти" — усунули. А що „мурин", маючи перед тим необмежені впливи і повновласті, виріс у поважну конкуренційну загрозу для цілого Кремля і самого Сталіна, то його не просто віддалили, але при тому зламали йому хребет, щоб, бува, чимсь не нашкодив. А „великий батько Сталін" не оминув нагоди ще раз виступити в ролі гарячого „оборонця" своїх підвладних і погрозити пальцем у бік мнимих винуватців ним же самим задуманої кампанії...

В лютому повернулася моя свекруха і повідомила, що справа Олександра буде розглянена на суді.

Джерела катастрофи.

Щоб перейти далі до оповідання, треба повернутися трохи назад і розглянути де-які події, котрі були причиною арешту мого мужа і про котрі ми в той час нічого не знали.

Як потім довідалися ми від безпосередніх учасників, справа представлялася так:

В місті З. области в одній високій школі, де перед двома роками працював мій муж, було нараз заарештовано 6 чоловік: директор, старенький секретар, троє професорів та керівник військового вишколу студентів.

Всіх їх одного вечора впровадили до кабінету слідчого, де відбулася коротка і досить повчальна розмова.

— Ви всі, — сказав слідчий, — є обвинувачені в тому, що хотіли скинути уряд шляхом збройного державного перевороту при допомозі тієї зброї, що знаходиться в Інститутському військовому кабінеті (а там було всього 16 учбових рушниць). Чи ви з тим годитесь, чи ні — немає жадного значення. Ми кажемо, що організація існує, і вона **мусить** існувати! А для того, щоб не тратити даром часу, подивіться, що ми вміємо робити!

При цьому слідчий натиснув ґудзик електричного дзвоника. В кімнату увійшло двоє енкаведистів і стало „на струнко".

— Візьмемо... — слідчий переводить погляд з одного обличчя на друге і зупиняється на секретареві. — Візьмемо для прикладу ось цього старого...

— Беріть! — Звернувся до своїх помічників. — До кінця!

Підручні по цьому слові налітають на безборонного бідаку, валять його з ніг і починають місити кованими чобітьми.

— Ой! — закричав старенький. — За що?! Рятуйте!!!

Але в тому моменті один з катів зручним рухом б'є його запʼятком просто в уста. Чується хряскіт поламаних костей, і на підлогу разом з кров'ю вилітають зуби нещасного. Двоє „обвинувачених" при тому зімліло, але „робота" не припиняється.

За кілька хвилин на підлозі в останніх конвульсіях здригається суцільна кривава маса. Людини не стало...

Коли тіло винесли, а зімлілих привели до пам'яти, слідчий почав розмову:

— Ну, — промовив він, закурюючи циґарку, — тепер ви вже дещо бачили... Попереджую, що кожного з вас чекає те саме, коли будете впиратися і не підпишете свого обвинувачення... Маєте до вибору: або заслання на Соловки, або заслання до „праотців". Що скажете?

Приперті такими „незаперечними доказами", обвинувачені, навіть не читаючи, підписують акти, і їх відводять до в'язниці.

По двох днях в кабінеті слідчого відбувається „нарада" з обвинуваченими.

— Ви до вини призналися, — говорить слідчий. — Але у вашій організації нема керівника. З вас ні один на це не надається, бо вам усім бракне зв'язку з закордоном, бракне знання чужих мов, і взагалі ви всі — дураки. А мені треба людини видатної! Отже, подумайте, хто був вашим організатором!... Тільки не називайте таких йолопів, як самі, але вкажіть мені людину відповідну! Можете собі закурити, — і він підсунув папіроси. — Ну?...

Що думали чотири з них — вже ніколи не доведеться дізнатися. Відомо тільки, що один професор, приятель мого чоловіка, виявився найспритнішим:

— Я знаю таку людину, громадянине слідчий! Це Олександер Мак! Він, правда, звідси виїхав, але це нічого не шкодить. Олександер Мак зрадився мені колись, що його батько і сестра є в Польщі. Окрім того, він знає кілька европейських мов, знає історію, знає географію, орієнтується в політиці, і взагалі розумний, як чорт!

І ніби на своє оправдання, звернувся до решти:

(Дальше буде).

ТРИ ГОЛОСИ З АМЕРИКИ

(Лист з Німеччини)

Я слухаю „Голосу Америки" ще з того часу, як він почався російською мовою. Пізніше почав суботами слухати чеський, а тепер слухаю й український і російський, а то й обидва в один вечір. І мене дивує, чому наші люди так багато уваги приділяють саме цьому українському ГА.

Коли подивитись на програмку, а її кожен може виписати безплатно, то виходить, що український ГА найменший з усіх, бо має тільки півгодинки в добу. Болгарія й Угорщина мають по 45 хв., Чехословаччина, Румунія, Польща — по годині, Югославія — годину з чвертю, а Росія має чотири програми, тоб-то 2 години а крім того ці самі програми пересилаються в грамофонному запису цілу добу, тоб-то 24 години.

До того ж російська передача почалася раніш за всі інші, вже років півтора, як не два, — отже саме ця передача найбільш відома і найлегше її зловити, бо є в етері цілу добу. А крім того, російську програму слухають і розуміють усі народи СССР, де російська мова є державною, а тепер ту мову мусять вчити і сателіти, бо це мова народу — творця комунізму.

Тому найбільше значення має саме зміст і напрям цієї передачі, а не якоїсь іншої. І українці мають таке саме право критикувати російську передачу, як і інші народи СССР.

Почалася російська програма дуже скучно: самі лекції з історії та географії Америки, та трохи музики. Не дивно, що Москва зовсім спокійно перепускала їх у СССР. Конфлікт почався, як пише амбасадор Смит у своїх спогадах, з того часу, як Касенкіна скочила з вікна. ГА передавав про неї правду, і це протирічило тому, що передавало московське радіо. Молотов навіть викликав з цього приводу Смита до себе і скаржився на ГА.

Це дуже показний факт — що треба було аж розпачливого геройства приватної людини, щоб російський Голос Америки пішов у розріз з Москвою.

З тих пір уже стало трохи цікавіше слухати російський ГА, бо він почав говорити про політичні справи, а пізніше уже почав і критикувати політику Москви.

Треба сказати, що ця критика дуже слаба й невиразна. Вона не може досягти своєї мети з трьох причин:

1) Ця критика йде з цілком невиразних позицій — це плутана мішанина троцькізму, меншовизму і досить водянистої демократії, яка ніколи не може витримати конкуренції з уставленою в одну точку пропагандою Москви.

2) По-друге, самі пропагандисти з російського ГА не уявляють собі, як видно, на кого саме ця пропаганда розрахована. Соціяльні і психологічні зміни, які сталися в СССР за ці тридцять років, для них, видимо, неясні і вони говорять так, як говорили есери чи меншовики в 17-му році, — а це, як відомо, і тоді не допомогло, а тепер це зрозуміле і впливає тільки на тих, що збереглися від цих партій. А таких людей в СССР тепер мало, і їм принайменше вже по 60 років. Звичайно, трудно вловити того слухача, але бодай палітивом на це можуть бути відгуки емігрантів молодшого покоління, — росіян, українців, грузинів, вірмен, туркменів та інших.

По-третє — ця програма дуже невиразно подає про умови американського життя. За ці роки я тільки одне знаю напевно: що американські робітники мають право страйкувати, — але про це досить кричить і російське радіо, як про загрозливу ознаку кризи капіталізму. А ще знаю, що американський робітник може на свій заробіток купити більше, ніж російський — а в цьому навряд хто в СССР сумнівається. І це все подається в цифрах і відсотках нудно й плутано тимчасом, як московське радіо б'є на емоцію, почуття.

Російська передача ГА майже не може впливати на почуття вже через свій стиль. Мова її — надзвичайно бліда і непереконлива. Це мова „делопроизводителя из департамента изготовления государственных бумаг" — канцелярська, жувана і безбарвна.

Єдине, в чому помітно посилення почуття, емоцію і красномовність, — це у тих місцях, де російська передача починає вихваляти російський нарід.

Тут цікаво порівняти передачу чеську, російську і українську, яка останніми часами вже теж передає свої статті з української історії і літератури.

Чеська передача б'є на національне почуття чехів, на їх культуру, демократичність і національну гордість. Українська — на поневолення України силою багнетів, на знищення господарства колективізацією, на знищення культурних сил. Російська ж передача — тільки б'є на національну гордість росіян. Такі епітети, як „великий російський нарід", „визнана цілим світом талановитість російського народу", „відома на весь світ хоробрість російського народу", „замечательниє русскіє доктора", „геройськіє русскіє женщини", — не сходять з уст диктора, як тільки мова заходить за Росію. „Великий русский учений Попов" — винайшов бездротовий телеграф, а „італієць Марконі" тільки скористав з того, Іван Грізний був взразком милосердности, Ломоносов повідкривав трохи не половину того, до чого західні вчені додумалися далеко пізніше, Петро I — насадив культуру в Росії, — словом, точна копія того, що передає московське радіо. Наші люди протестують проти того, щоб це не передавати по-українському, - тепер і справді цього в українській передачі менше, — але справи не міняє.

Бо придивившись ближче, бачимо, що російська передача фактично анулює все, що передають інші передачі для сателітів. Ці передачі розраховані на те, щоб піднести почуття національної гордости і прагнення незалежности — визволення, саме ні від кого іншого, як від росіян. —А в цей час російська передача з Америки від ранку і до ранку кричить про перевагу росіян у всіх відношеннях. Отже, ця передача нищить усе, що роблять інші, — і з цього боку вона надзвичайно шкідлива.

Коли якийсь чех, як і я, слухає обидві передачі — російську і чеську, — то в нього просто голова замакітриться від цього, — і вже безумовно виникне недовір'я до Америки і її теперішньої політики.

Ще більше це має значення до поневолених народів в самому СССР. Російська передача з Ню Йорку доходить, очевидно, тільки до европейської частини СССР, — тоб-то на Україну, центральні області РСФСР, Білорусь та балтійські держави — значить має більше негативного впливу, ніж позитивного.

Засада російського ГА нібито така, що винен уряд, а не російський народ, і уряд треба критикувати.

Це вірно, але треба враховувати те, що СССР грає саме на тому, що вихваляється визволенням і розвитком культури поневолених народів за час радянської влади, — і коли російський ГА іде не тільки до Росії, а по дорозі до всіх поневолених народів і народів сателітних держав, — то є абсолютно безтактним для нього говорити тільки про перевагу російського народу, ніколи жадним словом не згадуючи про існування, життя, культуру і історію інших. Цим самим російський ГА не тільки відкидає найкращу пропагандивну зброю, якою він може бити Москву, але й нищить працю і ефективність всіх інших Голосів Америки.

І тому коли треба протестувати і добиватися змін — то саме змін в російському ГА, і це справа в однаковій мірі українців, як і чехів, болгар, поляків, югославів та інших підкорених Москвою — Москвою, а не Прагою, Києвом чи Софією — народів!

О. Лесюченко,
Ляндсгут, Німеччина

Степан Куропась

КОНВЕНЦІЙНА „ТРУБКА"

„Матимеш Михайле що оповідати не лише жінці і дітям, але й всім добрим людям в Шікаґо про Конвенцію У. Н. Союзу в Клівленді", — сказав я до свого товариша, нового іміґранта, що був перший раз на конвенції й не вспів ще за 2 роки свого перебування в Америці „належно" зорієнтуватися „де віз, а де перевіз".

Шановні делеґати шікаґовської округи вертали автами додому й треба було зачати якусь розмову, щоб не позасипляти „по трудах".

Що ж, відповідає Михайло, якого — я до речі — „Міськом" зву, оповідати я матиму що, але скажу тобі правду, що не дасться вірно переповісти всього того, не вистачить ні пам'яти, ні слів, не можна „схопити" того всього оповіданням!

Слухачі мусіли би це все пережити, щоби мати вірний образ дійсности і дій конвенції. І має рацію чоловік, шанов. делеґат 301-го відділу!

Треба пересидіти 6 днів на конвенції не лише на залі нарад, але й по румах, в лабі, на коридорах, перед ґотелем і за ним, щоби бути „поінформованим", без огляду на те як, добре чи зле.

Все це залежить від інформаторів і від того, які цілі вони мають. В плутанині всіх тих „союзів" й зачіпно-відпорних бльоків навіть найкращий політик заплутається! І нераз, як вірно кажуть наші „східняки" — (до речі без образи для наших братів наддніпрянців, бо маю на думці східні стейти Америки) — „без горілки не розбереш". Тому коли по кулюарах, на кокусах чи мітинґах не можна було всього розібрати, шановні делеґати розходилися по кімнатах, де по довгих нарадах та по докладнім обміркуванні справ, розв'язували всякі гордійські вузли без труднощів і лягали на заслужений відпочинок в свя- тому переконанні, що дня не змарнували.

Та це лиш так на маргінесі! Бо правдиві наради відбувалися на залі, яка про закулісові наради не все була чи не хотіла бути інформованою. На залі панував всесильний „майк", ну і предсідник конвенції, а в додатку секретарі чигали на слова делеґатів, щоби схопити їх на папір. А звісно, що „напишеш пером то не витягнеш й волом".

Але демократичний хід нарад був задержаний. Всі слухали предсідників. Одинока кривда сталася „майкові", якого по двох днях нарад „трубкою" перезвали. Кредит за це перезвання належиться консервативним лемкам з Конектикат і Пенсилвенії, які попали під сильний обстріл українізації з приводу приїзду скитальців в названі терени. Конвенційна трубка була помічним атутом конвенційних предсідників, але постраком для шановних делеґатів. Предсідник (й деякі делеґати) наставали на те, щоби промовець говорив до трубки тільки тому, щоби голосно всі чули, щоби секретарі могли записати спасенні думки чи внесення делеґатів — ясно й недвозначно. Делеґати не дуже любили „трубку", бо багато з них живе й без неї, довгі роки говорить до людей й ті їх слухають й разуміють. Були й такі, які твердили, що можуть голосно говорити й без трубки. Але більшість (так й повинно убти) все перемагала. Всякий пан чи не пан мусів вийти наперед, поклонитися президії й сипати промову до трубки. Як його вислухали, як говорив „до речі", окей, а як закричали, то його „гард лок". Бо що з того, що деякі делеґати мали добрі думки, що з того, що добрими бесідниками були, що з того, що мали відвагу, сидячи на своїх місцях, що з того, що мали записки що говорити до трубки?

Перед масстатом „майка-трубки" діставали трему, папірець випадав їм з рук, горло тиснуло, лице червоніло, руки тряслися й такий позитивний наскрізь делеґат відвертався від трубки, що його збила з пантелику й кричав до президії: „Я делеґат (забув якого відділу) зачевім справу „Свободи" й започеткувавєм збірку на неї, а ви не даєте мені говорити." Цей самий делеґат зачав справу Народного Фонду і зложив десятку й справу виграв, бо збірка увінчалася успіхом — зібрано 2000 долярів.

Назагал — було два табори делеґатів, хоча і цілком не ворожі собі. Такий поділ можна було різко бачити, при обговорюванні справи „Свободи" і Народного Фонду. Представники великих українських громад: Бостону, Ню Йорку і Филаделфії аж по Сейнт Луїс і Сейнт Пол, були за підвишкою для „Свободи". Зате великий український район на захід від Филаделфії а на схід від Питсбурґу був проти цього з самого початку. Нехай буде як досі бувало, бо старі члени не зможуть підвишки „видержати". Багато з них вже не працює, не може вже читати. Такі й інші арґументи наводили вони, але не давали ради, що робити, щоби „Свобода" й дальше виходила щоденником без грошей. Це табор консервативний, потрібний в кожній організації на те, щоби не було надто великих потягнень на ліво чи право. Бо як би так було, як бувало, то до нині була би Австрія і Франц Иосиф, й українці жили би там як в „Бога за дверима". А з другого боку не було би продовження української історії, не було би 1. листопада, 22 січня, не було би Усусусів, Січових Стрільців, УПА, не було би українців лише русини, так як і досі є між нашими закарпатськими братами в Америці. Але треба ствердити, що оба табори в останньому голосуванні над „Свободою" таки дали їй підвишку. Це свідчить про зрозуміння ваги української преси. Що українці люблять свою пресу, і де б вони не опинилися зачинають газетне діло, свідчить хоч би навіть та обставина, що навіть на конвенції вийшло 3 числа „Конвенційних Вістей" під редакцією Панька Хріна.

Інша річ, як йдеться про передплату для газети. Тут любов до рідної преси остигає, на що скаржився мені навіть Панько Хрін. Однак все можна серед наших людей перевести, коли представиться справу річево і — я що найважніше — з-ранку. Бо, як це видно було на Конвенції, всі справи, що були поставлені на порядок нарад ранком, переходили без клопотів. Зате пополудневі сесії конвенції були більше нервові, з причини перемучення делеґатів. Що ж тоді говорити про наради наших Центральних Установ, що збори скликають вечорами, коли люди виснажені умово й фізично.

Відносно кандидатів на урядників, то хоч було їх багато, вони поводилися культурно й не обкидували себе взаїмно болотом. Був це, як кажуть американці, „клін файт".

Таким чистим „файтом" для добрих справ закінчилася і конвенція У. Н. Союзу.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

Між композиторами

В перші дні травня вів свої наради четвертий пленум управи спілки композиторів УССР. Наради проходили з метою звітувати про працю, проороблену від того часу, як ЦК ВКП(б) видав свою славнозвісну постанову про оперу В. Мураделі „Велика дружба". Застосувати цю постанову в практиці — це й було завдання композиторів. За два з половиною років композитори, відгороджуючись від „всіляких проявів формалізму, космополітизму, буржуазного націоналізму та інших впливів західньо-европейської і американської музики", написали декілька творів, які повністю відповідають вимогам партії. Совєтська критика схвально обзивається про опери „Молода гвардія" Ю. Мейтуса, „Від щирого серця" Г. Жуковського, „Богдан Хмельницький" К. Данькевича, всі присвячені „дружбі" українського і російського народів. В галузі музичної комедії критика звертає увагу на твори О. Рябова, О. Сандлера, В. Рождественського, в галузі симфонічної музики — на твори А. Свячнікова, К. Домінчина, В. Рибальченка, Р. Сімовича, В. Нахабіна, Г. Майбороди, Б. Лятошинського, Г. Таранова, В. Клебанова та С. Людкевича. Кантатно-ораторіяльний жанр музики був спеціяльно підтримуваний партією. В цьому жанрі, як відзначають газети, визначилися Г. Жуковський, Гайдамака, Фінаровський, Клебанов. Ряд творів до хорового співу дали композитори Штогаренко, Лятошинський, Ревуцький, Мейтус, Жуковський, Верьовка, Козицький, Людкевич, Цегляр, Коломієць і і. За вказівками партії, композитори головний натиск клали на звеличування комуністичної партії, стахановців, „героїв соціялістичної праці" тощо.

На астролях в Білорусії

Державний ансамбль пісні і танцю УССР перебуває на астролях в Білорусії. В репертуарі нові твори А. Штогаренка, П. Майбороди, А. Філіпенка, К. Данькевича і і.

Квартальний плян

Статистичне управління УССР опублікувало підсумки виконання державного пляну розвитку народнього господарства УССР. Підсумки виявляють, що в загальному плян — порівнюючи до першого кварталу минулого року — виконаний на 102%. Відзначається, що в деяких галузях виробництва плян, хоч і був виконаний по валовій продукції, був недовиконаний в низці окремих виробів.

(У. Думка)

До питання „Шостої Колони"

(Докінчення зі стор. 2-гої).

без таких „поважних" причин, нерідко можна спостерігати між певною безжурною категорією нюйорських обивателів: а цікаво, чорт возьми, подивитись, як Волдорф-Готель полетів би догори ногами!...

Третя категорія.

Коли йти ще далі за нашими аналогіями, то треба ствердити, що як у Европі, так і в Америці — існує ще одна численна категорія, яку загально можна обняти висловом: **„може які вещі"**. Історія цієї „формули" така: десь, в роках 1910-12, на Україні, біля станції Жмеринка сталася велика залізнича катастрофа. Вбиті, ранені, зойки, поперевертані вагони... З ближчих станцій наспіла медична допомога, прилетіло начальство, а одночасно з поблизьких сіл притарабанились і порожні селянські драбиняки. От їх і питають: а ви, дядюшки, чого приїхали, може візьмете ранених? — Та... ні!... — А чого ж ви хочете? — Та... ми — тее — чухаючись потилицю — гадали... **може які вещі...** Отже, як відомо, при кожній катастрофі, — чи то стихійній, чи соціяльній — летять у повітря „якісь вещі". І це прекрасноураховує певна й дуже численна, особливо міська й підміська, категорія. Вона абсолютно безпартійна, але твердо буде належати до „шостої колони". Біля Кам'янця Подільського були передмістя Б. і В. І ось, коли, в 1919-20 роках, відбувались тут змагання між арміями совєтською й українською і українська відходила за Збруч, — то ці шановні громадяни, — переважно неозначеної національности, професії і стану, — блискавично накидувались на залишені склади хліба, цукру, бензини і грабували їх. Але коли утікали большевики і вступало українське військо, вони негайно проробляли те саме. Повний „нейтралітет" є рівнання лише на гасло: „може які вещі".

Приклади з недавньої другої світової війни у Европі свідчать, одначе, що це гасло — ни лише „східнє", але й загально-европейське. І, по аналогії, можна з певністю твердити, що воно й „панамериканське". А в Ню Йорку — Вашинґтоні — Шікаго „вещів" багато, та ще й дуже неповаваних.

• • •

Підчас першої світової війни англійський генеральний штаб видав до громадянства відозву про те, як воно має поводитись підчас війни. Одна з точок у тій відозві була: не думайте, що ви маєте щось такого, чого не урахував генеральний штаб. Гадаємо, що, в загальному, це саме справедливо й щодо американського генерального штабу. І коли ми виступаємо із своїми зауваженнями, то лише, як учасники нинішнього історичного змагу, у висліді якого й самі кровно заінтересовані. У стосунках з большевиками, ми, українці, на жаль, можемо уважатись „фахівцями". Досвід дав нам дуже багато. Отже поділитись цим з країною, що гостинно приняла нас, уважаємо нашим моральним обов'язком...

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ"

Починаючи від 1. липня 1950 року передплата на „Свободу" для тих, що не є членами У.Н.Союзу буде така:

Річна передплата в Злучених Державах (крім Джерзі Сити) $10, піврічна $5.25, на три місяці $2.75.

В Джерзі Сити й закордоном річно $12, піврічно $6.50, на три місяці $3.50.

„Юкрейніен Віклі" (раз на тиждень) річно $3, піврічно $2.

Ця нова належитість за передплату відноситься до нових передплатників і тих, що відновляють передплату.

За одного ц. дешно маєте „ЛИСА"!
"THE FOX", P.O. Box 394,
Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союзу.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Перший раз в історії української іміґрації на американській землі
УКР. ГУЦУЛЬСЬКА НАРОДНЯ ГРУПА „ЧОРНОГОРА"
—: відіграє гуцульським говором :—
В НЕДІЛЮ, 11. ЧЕРВНЯ 1950 Р.
в WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
16 th Street and Irving Place, New York, N. Y.
ОПРИШКИ ДРАМУ НА 3 ДІЇ
Початок о год. 8:30
В головних ролях Гуцули із Жаб'я, Ворохти, Яремча, Шешор та Космача.

Користайте з нагоди вперше поза Рідним Краєм почути гуцульську трембіту та пережити уявою кілька хвилин на Рідній Гуцульщині.

Ця група своїми співанками, танцями строями мала великий успіх на Рідній Гуцульщині.

В часі перебування в Німеччині під проводом братів Шекериків тішилася ця група дуже великими успіхами серед лаґерів ДП, німецького громадянства та американських військових частин. Це правдиві Гуцули селяни, що на тлі драми ОПРИШКИ показують вірний етнографічний образ Гуцульщини.

Хто хоче пригадати Рідний Край, сільську музику, співанки та танці, просимо прийти на нашу виставу, бо ця група це правдивий спомин про Рідний Край.

Оригінальні гуцульські строї, трембіти, музика, співанки та танці.

Фолькльорний керівник: А. Шекерик — Дирекція: Д. Шекерик
місто голова М. Гаврилюк — касієр: Н. Василащук.

УВАГА! НЮ ЙОРК І БРУКЛИН! УВАГА!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛІВ У. Р. С.
—: відбудеться 1-ий в сезоні :—
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 11. ЧЕРВНЯ 1950 Р.
(SUNDAY, JUNE 11th, 1950)
при VILLAGE GROVE, 132-20 — 14th Ave.
College Point, N. Y.
Парк отворений від години 10-тої рано.
Музика під зарядом Н. АНТОШКІВ. — ВСТУП 75 центів.

Запрошуємо українське громадянство, до численної участи. За добру забаву на свіжому повітрю не пожалуєте, за що ручить
Комітет.

Direction: Subway—Take I.R.T. or B.M.T. to Queens Plaza, change to Flushing train, ride to last stop Main St., take College Point Bus to picnic ground.

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

НАУКОВІ ЗАСІДАННЯ В ДНЯХ 6. і 20. ТРАВНЯ 1950

Нові наукові погляди на відношення України до Риму та Візантії

Ця тема була предметом двох наукових засідань в Науковім Товаристві ім. Шевченка, а саме дня 6-го та 20-го травня ц. р. Докладчик проф. Микола Чубатий у двох викладах заторкнув всі важніші події з церковного життя України, зокрема ці, що викликали дотепер різницю поглядів, подаючи найновіші наукові погляди на зворотні події в церковному житті українського народу.

На вступі проф. Чубатий звернув увагу на брак суто українських дослідів над церковною історією України, не диво проте, що навіть найповажніші історики України передавали тільки погляди російських або польських дослідників, які постійно стояли під пресією політичних інтересів Росії та Польщі на українських землях.

Самостійні джерельні досліди церковного життя тимбільше потрібні, що навіть старі українські літописи носять на собі виразні сліди депраВації зі сторони Московщини, зокрема від тоді, від коли в Москві зроджуються амбіції стати Третим Римом. Нова церковна історія України досі була насвітлювана під кутом видження імперіялістичних інтересів Росії та Польщі.

Докладчик заторкнув передусім такі події з церковного життя України: Фотієва Легенда в Україні, момент хрищення України (988), рішальну подію розриву Церков східної та західної (1054), татарську церковну політику, величезні можливості відродження Києва, як церковного осередка Східної Европи в часі Фльорентійської Унії (1439). Докладчик проаналізував згідну акцію Москви та Польщі на знищення східного католицтва в Україні, що народжується в часі Фльорентійської Унії та стає червоною ниткою церковної політики обох сусідів України в часі Берестейської Унії та по ній. Окрема увага була посвячена ролі Хмельниччини в церковному житті України та значенню східного католицтва 18-го століття для всебічного життя українського народу. Не диво проте, що упадок Польщі та скасування всяких слідів державности гетьманської України мусіло природним шляхом повести за собою потребу знищення релігійної унії в Україні та Білорусі. Цю саму політику супроти української Церкви веде Сталін донині.

Деякі погляди докладчика, одні зреферовані, як досліди вчених останніх часів, другі, як власні наукові погляди, були прямо ревеляційні та справді нові для слухачів. Для прикладу: було насвітлено, що так. зв. Схизма Фотія це була легенда, роздмухана в Візантії далеко пізніше. По церковнім роздорі поміж Римом та Візантією 1054 році в Україні зарисувалися дві виразні партії: проримська та провізантійська. Докладчик висказав свої доволі оригінальні погляди на причину, чому князь Константин Острожський із прихильника унії стає її противником і навпаки, чому найбільший вчений України 17-го століття Мелетій Смотрицький з противника унії стає її жарливим прихильником. Хмельниччина поділила релігійно та культурно Україну немов на дві нації. Прелегент висказав інтересні погляди на національну ролю василіянських каледжів 18-го століття.

Продовж двох засідань, що тривала по три години, велася жива дискусія, в якій з правдиво академічною гідністю брали участь присутні члени НТШ та гості католики, православні та протестанти. Рідко коли на такі дразливі та такі спірні питання серед українців велася така спокійна та культурна дискусія, що все стояла на високім науковім рівені.

В дискусії над цією інтересною доповіддю забирали голос: о. д-р Война р, ЧСВВ, професор Ковалів, д-р Лужницький, проф. Станкевич (Білорусин), д-р Домбровський, д-р Олесіюк і д-р Ленцик.

Щедрі пожертви для української науки

П. Андрій Блащук з Дітройту переслав на цілі НТШ з нагоди Христового Воскресення суму $100. В цій сумі $25 п. Андрій Блащук, звич. член НТШ ще з-перед війни, зложив вкладку члена-прихильника НТШ, а решту $75 зложили по $5, такі прихильники української науки: пп. О. Базилевич, С. Боярський, В. Бобрецький, Ф. Вовк, Я. Воробець, А. Гаркавий, Т. Дубик, М. Семенюк, В. Дацюк, І. Гарасимчук, А. Матвіїв, С. Гринюк, П. Савченко, М. Миколишин, С. Жуковський. Всім наведеним жертводавцям Виділ НТШ складає сердечну подяку.

Примір гідний наслідування

Мішіґенська Ліґа з Дітройту переслала до НТШ через руки п. Еміля Фариняка суму $200 на підмогу старшим науковцям в Европі, які Управа Американського Відділу НТШ розділила поміж 8 найстарших українських науковців. Цей приклад глибокого розуміння і оцінки наукової праці наших старших віком наукових робітників направду зворушуючий. За цей шляхотний дар Виділ НТШ складає Мішіґенській Лізі та її Проводові щире українське Спасибіг!

П Р А Ц Я

Потрібно жінки середнього віку до домашньої праці (є інші помічники) в заміну за помешкання і харч при добрій, тихій родині.

Tel.: Henderson 5-7540

ПОТРІБНО досьвідченого формана — нічна стала праця в офісових будинках. Голоситись від 12 до 5 вечером.

ACE OFFICE CLG CO.,
307 — 5th Avenue, N. Y. C.
Room 1414

КІЛЬКИ РАЗІВ
ви вставали останньої ночі?

Чи такі нічні мандрівки не позбавляють вас цінного сну і не томлять вас або не роблять вас докучливими та нервовими? А може ви терпите теж від болів голови, болів у крижах, у ногах та від заворотів голови? Мляві нирки, які не вимивають належно трійливих відходів з крови, можуть бути причиною ваших недомагань.

Багато осіб, що терпіли від цих проявів, зазнають тепер чудової полекші від нового ліку, що його звуть БУ-КАЛ-О МІШАНИНА. (Bu-Cal-o Compound). Оцей лік, складений з витягів з пяти могутньо діючих рослинних ліків, є всилі, як кажуть, помогти виділити відходи, які забирають з тіла шкідливі залишки.

За спеціяльною умовою читачі цеї газети можуть дістати цей замітний препарат по зниженій ціні. Зашліть оцей вирізок до Oregon Drug Products, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві тридоларові пляшинки тільки за $5, отже за знижкою $1 на правильній ціні. Не посилайте грошей—заплатіть просто поштареві при доручені.

Імя ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ______

НА ПРОДАЖ
ФАРМИ І ПІДПРИЄМСТВА РІЗНОЇ ВЕЛИЧИНИ
Фарми від $2,800 а Підприємства від $3,900

Прийдіть до нашого бюра і побачите нашу найновішу лісту, це Вас нічого не буде коштувати, а порівняєте наші ціни з іншими.

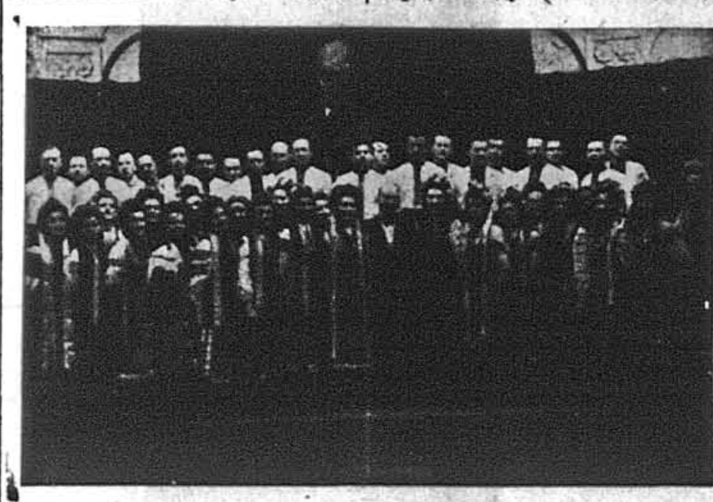
STEPHEN D. SATZEWICH
Real Estate & General Insurance
32 East 7th St., New York City

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Хор „Боян"

Хор „Боян", хоч заснований щойно в жовтні 1949 р., а вже здобув належне признання громадянства цього міста за свої мистецькі виступи під керівництвом визначного композитора проф. І. Недільського. Учасниками хору є студентська молодь і кращі співучі сили українського громадянства. На зборах рийнято статут, вибрано управу, головою якої вибрано п. Лева Футалу. Хор „Боян" збагачував програми мистецькими виступами на таких святах як „Листопадова Академія", „Академія УПА", концерт у честь Тараса Шевченка. Хор цей зворушив тисячі сердець українських громадян концертом колядок на Різдвяній Службі Божій в церкві св. Юра, нагадуючи тим мистецькі виступи найкращих хорів рідного Львова на святочних торжествах на Святоюрській Горі. Хор відбуває постійно проби в культурно-освітному домі церкви св. Юра. Треба надіятись, що члени хору і його управа доложать старань, щоб концертові виступи були завжди найкращому ступні.

Хор „Боян" в Ню Йорку

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка час, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19524 — Стриданюк Івана з с. Москалівка (Зосів) від Миколи Стриданюк.

19525 — Лужну з Величків Марту ж. Михайла від Сторожук Анни (тепер Павлюца) з с. Кремидів (Галич).

19526 — Різень Марію, зам. Поляшек з с. Бистре (Старий Самбір) від Різень Івана.

19527 — Силко Івана з с. Нові Тарасовичі (Бобруйск) від Євгена Силко.

19528 — Малиговського Дмитра з с. Ляшки Госьніцові (Мостиська) і його синів Ярослава і Володимира від Григора Цара.

19529 — Жеребецького Василя з с. Батятичі (Львів) від Андрія Малишка.

19530 — До людий доброї волі. Хто виставить аплікації для Гах Івана, годинникаря-ювеліра, самітнього, 25 р.

19531 — Білянич з Іваницьких Анну з с. Середнє Село (Лісько) від Іваницького Иосифа.

19532 — Качала з Федашів Анну з с. Сянки (Турка) від Федаш Юрка.

19533 — Соболь - Іванович Тиміха з с. Горна (Білорусь) від Довна з Боровських Варвари.

19534 — Гард Марію з Болехова від Бодляк Михайла.

19535 — Стасів Стефана з с. Вречани (Стрий) від Івана Душари.

19536 — Мевуш Івана з с. Переволоки (Бучач) від Мевуш Анни.

19537 — Зіцяновську з Галюльків Затерину з с. П'ятків (Перемишль) від Барчишак Антоніни.

19538 — Ціммер Івана з с. Михайлівка (Рава Руська) від Анни Матвіїв.

19539 — Зориського Степана з с. Глібовичі Великі від Симеона Струка.

19540 — Мазишин Марію з с. Довге (Дрогобич) від Кобільник Романа.

19541 — Іванцьо Онуфрія з с. Довге (Дрогобич) від Кобільник Романа.

19542 — Шибчинську Павліну з с. Кругель Великий — (Львів) від Миколи Федачинського.

Голоситися до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені й стрибовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках внаслідок неприродної сухости, будете щасливі, коли почуєте радісні вісті, що їх розголошують надійно такі люди, що колись терпіли від випадання волосся на голові. Вони врятували себе вживанням нового припису, званого ТРАЙСАН (Trysan). Звіти голосять, що такі й інші клопоти з волоссям, які повстають внаслідок свербачки на голові і малого лишаю покінчилися при правильнім уживанні того задивляючого препарату.

Не дозвольте, щоб і стан вашого волосся погіршився, коли не вживатимете ТРАЙСАНА. Тепер маємо його в обмеженій кількости і його можна дістати по спеціяльній ціні, коли пішлете поштою повідомлення до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти пішлють вам два три-доларові ящики за $5, а це є знижка на $1 з звичайної ціни. (Коли посилається за післяплатою C. O. D. — тоді додається ще за поштову доставу).

Імя ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ______

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, Іллі. — Братство св. Юрія, від. 379 УНС., повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться 11-го червня, о год. 12,30 пополудні в домі від. УНС., 845. Вестерн Евеню. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівняти свої місячні вкладки. На зборах буде зданий звіт делеґатів з Конвенції, тому всі члени повинні явитися. За уряд: Г. Бобик, пр., М. Семків, кас., В. Симків, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Звичайні місячні Збори Т-ва Українська Січ, від. 39 УНСоюзу, відбудуться в неділю 11-го червня 1950 р. о год. 3-тій пополудні в Укр. Народнім Домі, при вул 1317 В. Фаєтт Стр. Проситься всіх членів Т-ва прибути численно на ці збори, де буде дано справоздання наших делеґатів з Конвенції, УНС. Звіти здадуть делеґати: В. Осухівський, Олекса Шимкалюк і Іван Пігуляк. Старайтесь прийти на збори з новими членами, і вирівняти довги. — За Уряд: О. Шмокалюк, предс., В. Осухівський, фін. секр., І. Пігуляк, скарбник.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорожська Січ, від. 367., відбудуться в неділю 11. червня 1950. у церковній салі, о год. 1,30 попол. Буде зданий звіт з Конвенції, який повинні вислухати всі члени. За уряд: М. Сорохтей, предс., М. Мельник, кас., В. Попович, секр.

ТОМАСТОВН, Конн. — Місячні збори Товариства Січ, від. 421 УНС. відбудуться 10. червня о год. 8-ій, на Проспект вул., в українській Галі Просвіти. Всіх членів проситься прийти на збори. — За Уряд: Т. Михнів, предс., М. Шипінка, секр і кас.

МОНЕСЕН, Па. — Повідомляємо членів Братства св. ап. Петра і Павла, від. 338 УНС., що місячні збори відбудуться в неділю дня 11. червня, о год. 1,30 по полудні, в Українській Клюбовій Галі на 2-гій вулиці, 213 Скул Мекер. Проситься всіх членів прийти а довгуючих проситься вирівняти довги. За Уряд: М. Салук, предс., И. Кудлик, касієр, М. Куля, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. — Т-во ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що наші збори відбудуться в неділю 11. червня о год. 1-ій по полудні, в Укр. А. Осередку під ч. 2965 Капендер улиця. Просимо членів прийти на збори де буде даний звіт Делеґата з Конвенції УНС. Так само апелюємо до всіх членів, щоб вписували нових членів, або повідомили о тім секретаря, щоб вписав Вашого знайомого в члени УНСоюзу. — П. Андрушків, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Тов. Запорожська Січ від. 155 У. Н. Союзу, подає до відома всім членам, що місячні збори відбудуться 9. червня точно о год. 7-ій вечером. Проситься всіх членів прибути на згадані збори, тому, що на зборах буде передане справоздання Делеґатів з Конвенції, як рівнож відбудеться вибір балевої президії. — За уряд: М. Сумер, секр.

ВІДДІЛ 75 УНС. — Повідомляється, що місячні збори Т-ва Запорожська Січ, від. 75 УНСоюзу відбудуться дня 11-го червня 1950., о год. 1-ій пополудні в Українськім Народнім Домі, 4655. Мартін стріт. Делеґат відділу на Конвенцію дасть свій звіт з Конвенції. Це будуть останні збори відділу в літну пору. Одначе урядники будуть збирати вкладки у другу неділю по першім у вище названім Народнім Домі. — За Уряд: Г. Лелюх, предсідник, С. Здан, фін. секр., І. Слупецький, кас.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

MICHAEL HOLOWKA,

formerly a member of Branch 372 of the Ukrainian National Association, died June 3 1950 at Plainfield, N. J. Age 63.

He leaves his wife, Margaret Zagrat; 2 daughters, Mrs. Harry Kochut and Miss Helen Holowka; 7 sons, John, Nicholas, Peter, Paul, Stephen, Adrew and George; 5 grandchildren; 1 sister, Mrs. Julia Tymczym.

Funeral Wednesday, June 7, 9:30 A.M., Mass at 10 A.M., St. Mary's Church, Plainfield.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервозним. У деяких випадках завважали, що недостача належних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостачі енергії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливими є звідомлення від таких, що зазнали незвичайного добродійства від нової вітамінової піґулки, званої TRI-X. Ця піґулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу важливої вітамінової енергії для кожної дорослої людини. Багато людей є просто здивованими, як оця сполука вітомінів стає в пригоді природі при витворюванні нової енергії й життєздатности.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть набути TRI-X, коли вишлють оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти пішлють їм негайно пачку за $3.50 відворотною поштою. Не треба посилати грошей — заплатіть просто листоноші при доручені.

Імя ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ______

ЩО Є НА ПРОДАЖ В СУРМІ!

Лепкий, Крутіж (Послідна Повість В.Л.)	.80
Митр. Іларіон, Історія Української Літератур. Мови	2.00
Яр. Славутич, Модерна Укр Поезія	.80
Т. Шевченко, Кобзар в трох томах, люкс. оправа, вид. в Києві, 1949	10.00
Канва, ярд $1.50 Панама $2.50 Нитки D.M.C. 10 ц. моток. Моліне 5 ц.	
Взірці, книжка 25 таблиць	$2.50
Коси з Австрії 28, 30 або 30 цалів	4.50
Вабка, молоток і замок до коси	5.25
Підручник Англійської Мови Луцького	3.00
Словник Англ. Укр. Подвезка 50 тисяч слів	4.75
Мід з гречаного або коношинового цвіту	1.75
Ґазети з заграниці Українські 3 за	.25
Українська машинка до писання 35 до	85.00
НОТИ ДО СПІВУ І ГРАННЯ	
Альбум 201 Укр. Народних пісень на голос і піяно	2.50
ЛІРА, збірник 364 пісні, з нотами і ілюстрації	2.50
Запорожець за Дунаєм, партитура	2.50
Наталка Полтавка, партитура	3.00
РЕКОРДИ ДО ҐРАМОФОНА	
Альбум ч. 10 (видання Сурми) Пісні стрілецькі, бандуристів і концертові сольо співи	10.00
Сет рекордів хору Вурлака в Лондоні	9.00
Альбом рекордів, виданих в Києві (12 штук)	9.00
Альбом рекордів весільних, Гуменюка	9.00
Альбом рекордів до танцю Снігура	9.00
Альбом рекордів комічних Жуковського	9.00
(В кождім альбумі 12 рекордів).	

Витніть собі повище оголошення. Приліпіть в нотатній книжочці. Замовлення посилайте на адресу:

SURMA
BOOK and MUSIC CO.
11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПЛЯЧИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАЙТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛІКУВАТИ

Численні звідомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАЙТИСОМ, НАПУХЛИМИ СУГЛОВАМИ, СЦІЯТИКОЮ і НЕВРИТОМ можуть бути приборканими швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терплячих, які вже були зрезиґновані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголошують, що вони вперше зазнали справжньої полекші. Багато з них кажуть, що їхній біль устав вже після першої дози цеї замітної медицини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ якстій. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли вишлете оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві три-доларові пачки за $5, отже за знижкою одного доляра від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіт листоношові при доручені. Одначе киньтеся швидко тому, що запас обмежений.

Імя ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт ______

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дві нові в модерній кольоніяльній стилю каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2358. Відкрили Тантора.

Саме тоді, коли Джена пішла кульгаючи добре зазначеним слідом за Тарзаном і ловецькою ватагою...

...ловці слонів волочилися по полянї, вижидаючи поворту череди.

Розвеселений господар джунглів вижидав тільки нагоди, щоб утечи й врятувати Джену.

Одначе один член ватаги помандрував впоперек поляни і заглянувши понад вершок, побачив, як Тантор пасся на другому узбіччі.